

ENCYKLOPEDIA Powszechna.

LISTA WSPÓŁPRACOWNIKÓW

k którzy dotychczas przyjęli udział w tém dziele.

<i>Adamowicz Adam Dr.</i>	<i>Kolberg Oskar.</i>	<i>Prążmowski Adam.</i>
<i>Alexandrowicz Jerzy.</i>	<i>Kondratowicz Ludwik. †</i>	<i>Prokopowicz Wincenty.</i>
<i>Anczyk Władysław Ludwik.</i>	<i>Konopucki Szymon.</i>	<i>Przytulowski W. Ksiądz.</i>
<i>Baliński Michał.</i>	<i>Korseniowski Józef.</i>	<i>Przystowski Alexander Dr.</i>
<i>Baraniecki Adryjan.</i>	<i>Korzeniowski Hipolit Dr.</i>	<i>Przystański Stanisław.</i>
<i>Baranowski Jan.</i>	<i>Kowalewski Józef.</i>	<i>Puchewicz Alfons.</i>
<i>Barącz Sadok, Ksiądz.</i>	<i>Krajewski Rafał.</i>	<i>Rakowski Xawery Dr.</i>
<i>Bartoszewicz Adam.</i>	<i>Kraszewski Józef Ignacy.</i>	<i>Rogalewicz Antoni.</i>
<i>Bartoszewicz Juljan.</i>	<i>Kraszewski Kujetan.</i>	<i>Rogalski Leon.</i>
<i>Belza Józef.</i>	<i>Kremer Józef.</i>	<i>Rogiński Kazimierz.</i>
<i>Benkowski Władysław.</i>	<i>Kuczyński Stefan Dr.</i>	<i>Rosen Matyas.</i>
<i>Berdau Feliz.</i>	<i>Kulesza Jan Dr.</i>	<i>Rzewuski Paweł, Ksiądz.</i>
<i>Berkiewicz Leopold.</i>	<i>Langowski Marcellini Dr.</i>	<i>Sawinicz Jan.</i>
<i>Beyer Karol.</i>	<i>Lelewel Joachim. †</i>	<i>Serwantowski Walerjan, Ksiądz.</i>
<i>Biernacki Cezary.</i>	<i>Lesser Alexander.</i>	<i>Skimborowicz Hipolit.</i>
<i>Bliziński Józef.</i>	<i>Lewestam Fr. Henryk.</i>	<i>Skłodowski Władysław.</i>
<i>Bleszczyński Juljan.</i>	<i>Lieder Jan</i>	<i>Skobel Fryderyk Dr.</i>
<i>Bujnicki Kazimierz.</i>	<i>Lilpop Karol.</i>	<i>Skupiewski Juljan.</i>
<i>Chodyński Adam.</i>	<i>Lipnicki A., Ksiądz.</i>	<i>Ślawianowski Jan Chryzostom</i>
<i>Chodźko Ignacy. †</i>	<i>Żubicki Hieronim. †</i>	<i>Smokowski Wincenty.</i>
<i>Cichocki Teofil.</i>	<i>Żepkowski Józef.</i>	<i>Sobieszczański Fran. Mazymil.</i>
<i>Cohn A. F.</i>	<i>Muchczyński K.</i>	<i>Sokolowski Leon Dr.</i>
<i>Cybulski Wojciech Dr. filoz.</i>	<i>Maciejowski Franciszek.</i>	<i>Studnicki A.</i>
<i>David Wincenty.</i>	<i>Majer Józef Dr.</i>	<i>Strach F.</i>
<i>Dembowski Teodor.</i>	<i>Malinowski Fran. Xaw., Ksiądz.</i>	<i>Stypulkowski T.</i>
<i>Dominiński Ludwik.</i>	<i>Maly J.</i>	<i>Suchcki Henryk.</i>
<i>Dutkiewicz Walenty.</i>	<i>Marcinkowski Antoni.</i>	<i>Syrski Szymon.</i>
<i>Estreicher Karol.</i>	<i>Mączynski Józef.</i>	<i>Staniński Józef.</i>
<i>Felińska Ewa. †</i>	<i>Miecznikowski Alexander.</i>	<i>Stokalski Wiktor Dr.</i>
<i>Fisz Zenon.</i>	<i>Mieczynski Adam.</i>	<i>Sztulc Wacław Ksiądz.</i>
<i>Flatau Henryk.</i>	<i>Mikulski F.</i>	<i>Szyc Joachim.</i>
<i>Funkenstein Antoni.</i>	<i>Morawski Szczesny.</i>	<i>Szymanowski Michał.</i>
<i>Gawarecki Zygmunt.</i>	<i>Morzycki Antoni.</i>	<i>Szymański Xawery,</i>
<i>Gebauer Jan.</i>	<i>Mossbach August.</i>	<i>Szysko Bohusz Michał.</i>
<i>Glisczyński Adam Dr.</i>	<i>Nauke Nakęski Adolf.</i>	<i>Taczanowski Władysław.</i>
<i>Göhling Karol Ferd. Dr.</i>	<i>Neufeldt Danijel.</i>	<i>Trzetrzewiński Wojciech.</i>
<i>Goldman Leon.</i>	<i>Neugebauer Ludwik Dr.</i>	<i>Urbaniski Wojciech Dr.</i>
<i>Grajnert Józef.</i>	<i>Nowakowski Edward.</i>	<i>Walecki Antoni.</i>
<i>Grębcewski Adam.</i>	<i>Nowakowski Ferdynand.</i>	<i>Wedeman Teodor.</i>
<i>Gregorowicz Jan Kanty.</i>	<i>Otto Leopold, Pastor.</i>	<i>Wężyk Franciszek.</i>
<i>Hiler Józef.</i>	<i>Pankiewicz Jan.</i>	<i>Widman Karol.</i>
<i>Hoyer A. Dr.</i>	<i>Papłowski Jan.</i>	<i>Wiszniewski Michał.</i>
<i>Hubert Leopold</i>	<i>Paprocki Emeryk.</i>	<i>Wiszniewski Adam.</i>
<i>Huczynski W.</i>	<i>Perkowski Piotr.</i>	<i>Wójcicki Kazim. Władysław.</i>
<i>Jaholkowski Grzegorz.</i>	<i>Perwolf Józef.</i>	<i>Waliński Adolf</i>
<i>Jarochoński Kazimierz.</i>	<i>Pęczarski Nikodem.</i>	<i>Wołski Ludwik.</i>
<i>Jasiński Jan.</i>	<i>Pietrusiński Ludwik.</i>	<i>Wrotnowski Antoni.</i>
<i>Jenike Ludwik.</i>	<i>Pisulewski Szymon. †</i>	<i>Wrześniowski Wincenty. †</i>
<i>Jocher Adam. †</i>	<i>Piwarowski Jan Feliz. †</i>	<i>Wrześniowski August.</i>
<i>Jurkiewicz Karol.</i>	<i>Plebański J. K. Dr.</i>	<i>Wydrzyński Klemens.</i>
<i>Kaczkowski Karol Dr.</i>	<i>Pohlens Edward. †</i>	<i>Wyżynski Józef, Ksiądz.</i>
<i>Kaczkowski Zygmunt.</i>	<i>Potujński Alexander.</i>	<i>Zieliński Gustaw.</i>
<i>Karzewski Kazimierz.</i>	<i>Porajski Seweryn.</i>	<i>Zieliński Wiktoryn.</i>
<i>Kirkor Adam.</i>	<i>Pracki Józef.</i>	<i>Żochowski Feliz.</i>

ENCYKLOPEDIJA POWSZECHNA.

TOM TRZYNASTY

(Jan.—Kapil.)

Homo sum, humani nil a me alienum esse puto.

TERENCYJUSZ.

Człowiekiem jestem, a wszystko cokolwiek ludzkość
obchodzi, nie powinno mi być obojętném.

WARSZAWA.

Nakład, druk i własność S. Orgelbranda, Księgarza i Typografa.

1863.

Wolno drukować z warunkiem złożenia w Komitecie Cenzury,
po wydrukowaniu, prawem przepisanej liczby egzemplarzy.

w Warszawie dnia 1 (13) Czerwca 1863 roku.

Starszy Cenzor, **P. Hertz.**

414502-57.

1932/2431

J.

Jan III albo **Janisław**, arcybiskup gnieźnieński. Liczą go pospolicie do herbu Kotłecz, chociaż go inni mają za Sulimczyka. Jako archidyakon gnieźnieński, jeździł razem z Borzysławem do Awenijonu; arcybiskup albowiem chciał tam korzystać ze zdolności jego i znajomości prawa. Gdy umarł Borzysław, Klemens V mianował Jana zaraz arcybiskupem, a poświęcił go kardynał biskup ostyjeński Mikołaj. Jan koronował Władysława Łokietka z żoną Jadwigą w Krakowie, 20 Stycznia 1320 r. Sądził w imieniu stolicy apostolskiej sprawę pomiędzy Polską a Krzyżakami, względem oderwania Pomorza i rozmaitych innych strat i krzywd wyrządzonych przez zakon. Sprawa ta, która się zaczęła w Brześciu Kujawskim, w Inowrocławiu ukończona: wyrok przeciw Krzyżakom ogłoszony i kłątwa. Zakon mścił się okropnie na arcybiskupie i za najścia Wincentego Szamotulskiego, włóści jego ogniem i mieczem, równie jak i cały kraj okoliczny pustoszył. Srebra kościelne ledwie arcybiskup uratował i odwoził do Chęcin, ale po przejściu burzy już ich nie odebrał, tylko wartość ich przez pewną liczbę lat pobierał z żup selych. Nie ustawał jednak w walce przeciw Krzyżakom, troskliwy o całość ojczyzny. Walczył w Rzymie o biskupstwo chełmińskie, które Krzyżacy stanowczo oderwali do Rygi, ale na próżno. Nie zatwierdził też układu biskupa kujawskiego z zakonem, mocą którego tenże biskup prawie się zrzekał władzy swojej duchownej, jaką miał na Pomorzu, i dziesięcin, za małą opłatą. Koronował też Jan Kazimierza Wielkiego i jego żonę Aldonę czyli Annę w Krakowie 25 Kwietnia 1333 r. W Żninie, miasteczka arcybiskupiem, wy-murował kościół i klasztor księży Dominikanów, pod wezwaniem ś. Jans Chrzciciela i znać było dochodami opatrzył. Umarł w podeszłym wieku w Łęczycy, w pałacu arcybiskupim, r. 1341. Pochowany w Gnieźnie. Ojciec ubogich. (J. Bartoszewicz, *Arcybiskupi gnieźnieńscy*, Warsz., 1858).

Jan Henryk (Indrzych), syn króla czeskiego Jana luxemburskiego, (ob.), margrabia morawski, książę korutański (karyntyjski), hrabia tyrolski i gorycki, urodzony w Pradze 1322 r. zmarły 1375 r. Miał cztery żony: Margaretę (zwaną Hubatą, t. j. Gębata, dużej gęby), jedyną córkę Henryka księcia korutańskiego, która się z nim po ośmiu latach rozwiodła i z kraju go wygnała (r. 1341) puściwszy wieść że był niezdolnym do stanu małżeńskiego, co się jednak później okazało nieprawdą; 2) tegoż imienia córkę